

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

661. An, & qualiter extinguatur pensio ex persona Reservatarii fiduciarii; item ex persona Commodatarii; dum nimirum pensio reservata in caput unius ad commoditatem alterius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

pluribus circa idem, sed bene difforme, uni de præfente, alteri de futuro; vel eodem tempore, diversis tamen respectibus compatilibus. Nam hæc ratio impossibilitatis habendi jus in solidum circa idem locum non habet in pensionibus, dum imprimis neque reservatarius fructuum, neque pensionarius habeat dominium fructuum, super quibus hoc onus impositum; sed illud in solidum fit penes titularem, habentem onus ex eorum valore pensionem alteri præstandi, neque etiam utrumque illud onus sit contemporaneum seu simultaneum, ita ut eodem tempore solvenda sit pensio, & fructus ad alium, nempe reservatarium illum, spectent: Sed detur hic distributio compatibilis, etsi enim fructus sint subjectum pensionis, tale tamen sunt in genere, & non in specie, ita ut non præcisè fructus illius anni sint subjectum illius pensionis; quia aliàs pro pensionibus decursis non competeret actio supra fructibus futuris, & contra successorem. Ac proinde eodem modo, quo possidens fundum capacem, cujus ususfructus ad alium spectat, vel gravatum censu vitalitio annuo, non prohibetur imponere super eo ex nunc validè, & perfectè novum censum sortiturum effectum ex tempore, quo cessante usufructu, vel censu illo vitalitio, fundus remanebit capax, & ex ejus fructibus alter census solvi poterit; ita etiam constitui potest præter reservatarium omnium fructuum alius pensionarius, vel duo simul pensionarii super fructibus ejusdem beneficii.

Questio 659. An, & qualiter extinguatur pensio, si non solvantur termini in vita titularis?

Respondeo: pensio voluntaria, seu de consensu ex decreto in ea apponi solito ad obviandum fraudibus, nisi verè, & effectivè, non autem simulatè, vel per solam confessionem titularis, qui pensioni consensit, soluta quò ad omnes terminos, omnino corrumpit. Card. de Luc. de pens. d. 5. nu. 4. Barbos. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 101. juxta dicta aliquoties in antecedentibus.

Questio 660. An, & qualiter non servata forma in translatione pensionis, ea extinguatur?

Respondeo: Dum forma ordine in literis facultatis transferendi præscripta non servatur, v. g. non præcedit ejus extinctio vel cassatio &c. ipsa translatio ipso jure est nulla. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 6. nu. 5. 6. & 7. Lott. l. 1. q. 40. nu. 42. nihilque actum censetur: & dum hac ratione, nempe ratione non observantia formæ, vel etiam aliunde pensio nova, seu secunda non assignatur validè, nec cassatio tenet; ac proinde quoties in translatione datur vel præscribitur modus, eo non adimpleto, pensio prima non potest dici extincta, nec à transferente jus abdicatum. Corrad. loc. cit. Neque dici potest, pensionem facta ex parte transferentis cassatione extingui, & dein non subsequatà legitimè reservatione eam reviviscere; cum pensio semel extincta, ut Corrad. loc. cit. nu. 6. dicens esse communem regulam, non reviviscat. Quemadmodum etiam, ut idem Corrad. decisum ait à Rota decis. 446. n. 1. divers. illud, quòd jus non abdicetur à resignante, nisi irrevocabiliter beneficium acquiratur resignatario, procedit pari modo in translatione pensionis. Atque ita datà nullitate unius ex his actibus correspectivis, corrumpit & alter.

An verò in penam non servata in hac translatione forma extinguatur, nullibi expressum reperio.

Questio 661. An, & qualiter extinguatur pensio ex persona reservatarii fiduciarii, item ex persona Commodatarii, dum nimirum pensio reservata in caput unius ad commoditatem alterius; de qua fiduciaria reservatione dictum supra.

Respondeo ad primum primò: Per consensum hujusmodi Confidentiarium in præjudicium commodatarii pensio cassari non potest, cum substantia pensionis verè in Commodatario magis residere videatur, quàm in tali reservatario, qui fiduciariè solum nomen ita accommodatè dicitur. Card. de Luc. de pens. d. 68. n. 19. Ita expressè tenet Lott. l. 1. q. 42. n. 15. ubi sic ait: iste fiduciarius per constitutionem talis Procuratoris irrevocabilem transtulit ipsam commoditatem in alium, utique tota in eundem translata censetur utilitas per hujusmodi mandatam, & actiones directæ remanent penes fiduciarium, hinc prorsus inefficaces, & inutiles, ac proinde non potest tali cassationi validè consentire. Sic decidit Rota in Valent. pens. 1593. 3. Nov. (quam decisionem recitat Garc. p. 1. c. 5. nu. 268.) his verbis: etiam si jus pensionis sit radicatum penes reservatarium, cum commodum ad alium pertineat, sine illius consensu transferri non potest; quia facultas transferendi fuit data contemplatione illius, & ad ejus commodum. Contrarium tamen tenet Garcias loc. cit. n. 269. hæc expressis: circa dictam Rotæ decisionem adverte, verius videri, quòd reservatarius, in cujus persona fuit pensio reservata, possit validè eam transferre, & cassationi consentire, etiam sine consensu ejus, in cujus commodum est reservata; & quòd illa sit ad commodum alterius, id solum faciet, quòd ille (intellige reservatarius fiduciarius) teneatur ad interesse, si malè versatus est. Cum quo revera sentire videtur Card. de Luc. cit. d. 68. nu. 29. ubi: quòd, sicuti post cessionem commoditatis factam alteri pensionarius tacitè, v. g. contrahendo matrimonium, potest facere pensionem extingui, ita etiam id possit per expressum actum, remanente Cessionario solâ actione contra illum, quanti ejus interest, non factam illam extinctionem.

2. Respondeo ad primum secundò: Neque per illius mortem naturalem, aut civilem extinguitur pensio. Card. de Luc. loc. cit. & d. 73. n. 2. Neque in hoc est difficultas, dum mors talis fiduciarii contingit, sede Papali plenâ; cum in eo casu imminente morte fieri soleat generalis translatio in alium fiduciarium successorem; si enim in pensionibus non fiduciarii Papa concedit passim ipsi privatis pensionariis indulgentiam transferendi, etiam in articulo mortis, juxta dicta supra, multò magis, & absque dubio id rectè facit idem directè, ac generaliter in hujusmodi pensionibus, quæ reipso ad alterius, non ipsius fiduciarii commodum sunt reservata. Card. de Luc. cit. n. 2.

3. Respondeo ad primum tertio: Sed neque extinguitur (intellige omnino, seu ita, ut non reviviscat, vel potius, ut alia ei omnino similis de novo creetur, ut solet in aliis ordinariis translationibus pensionis) pensio morte talis fiduciarii, ubi mors ea contingit sede Papali vacante; vel enim verum est, quòd dici refert idem Card. cit. d. 73. num. 17. (quam-

(quamvis addat, in parenthesis, hoc hucusque foro ignotum esse) nempe esse de stylo Dataria, quod quando huiusmodi fiduciarii deputantur, contextualiter deputetur etiam successor, in quem generalis translatio fiat pro tempore, quando casus istius mortis contigerit; vel ut Lott. l. 1. q. 36. n. 99. & seq. ne moriente illo Fiduciario (intellige etiam pro casu Sedis Apostolicae vacantis) evanescat illa gratia, etiam respectu personae contemplatae, seu in cuius commodum reservata pensio, introductus est usus, ut simul cum reservatione concedatur facultas transferendi (intellige in alium similem Fiduciarium) pensionem, ut occurrente vitae periculo talis translatio fiat; quin &, ut Lott. *ibid.* à n. 92. titularis se obliget solvere pensionem, dato etiam fideiussore, & scedula bancaria statim temporibus, quousque Pensionarius (intellige Fiduciarius ille) vix erit, simulque ipse ille Pensionarius Procuratorem irrevocabilem constituat illam ipsam personam contemplatam per Papam, seu in cuius commodum cedit pensio, ad eam exigendam; neque mandatum illud deinceps revocari potest, etiam si nuncupatum non fuisset irrevocabile concessum; cum satis sit, concessum fuisse in rem propriam de necessitate. Vel certe, ut Card. de Luc. *loc. cit.* n. 5. sit ea translatio ex intervallo per Papam de novo creatum, non obstante, quod quantum est de stricto iure, ob extinctionem pensionis resultantem à morte illius Reservatarii fiduciarii huiusmodi prorogatio seu translatio speciem novae reservationis redoleat: nam dubium non est, quin & taliter prorogare pensionem possit Papa, etiam non requisitis titularis consensu; quamvis & ipsi titulares revera hunc consensum praestent, ut Card. de Luc. *loc. cit.* n. 9. dum beneficia istiusmodi genere pensionum gravata acceptant, scientes, quod pensio iis imposita sit ad commodum alterius, quoad is vixerit, non autem Reservatarii nudum nomen suum accommodantis. Verumtamen hisce in tantum contrariantur Castrop. *de benef. d. 1. p. 11. §. 10. n. 2.* Azor *p. 2. l. 8. c. 6. q. 7.* Garc. *p. 1. c. 5. n. 262.* Paris. *l. 6. q. 4. à n. 61.* in quantum tenent, morte illius Reservatarii fiduciarii finiri pensionem, & omnem ejus commoditatem cessare, dum Reservatarius (ut poterat, uti id libenter admittunt hi AA.) in vita sua, instante mortis periculo, eam non transtulit in alium similem Fiduciarium. Sed neque hoc ipsum negat Lott. sed potius supponit, non factam tali translatione extingui pensionem per mortem Fiduciarii, dum cum communi asserit, ideo concedi potestatem transferendi, ne aliàs morte Fiduciarii evanescat gratia. Quin etiam expressè ait *cit. q. 36. nu. 97. juncto n. 98.* tam ex persona contemplatae, seu Commodatarii, quam ex persona Fiduciarii extingui pensionem, prout alteruter praeoritur, uti idem iisdem ferè verbis tenet Ventrigl. *to. 2. annot. 11. §. 3. nu. 15.* Procedunt hi AA. ex hoc fundamento, quod jus ipsum, seu titulus & proprietas pensionis spectet ad illum Fiduciarium. Unde e contrario sequi videtur, quod si is nudum solum nomen Pensionarii absque dicto iure haberet, non extinguendam ejus morte pensionem, & sic locum habituram sententiam Card. de Luca. Tunc autem jus pensionis esse penes talem Fiduciarium, v. g. Hispanum, & totum commodum penes Italum, dum Papa concederet pensionem in hunc modum: *Assignamus pensionem centum ducatorum super Decanatu*

P. Laurent, Fori Benef. Tom. III.

Toletano Cajo Hispano Clerico, & volumus, ut eam exigat in commodum & utilitatem Titii Itali. Tunc verò & commodum, & jus foret penes Italum, & nudum solum nomen Pensionarii penes dictum Hispanum, si Papa his verbis reservaret pensionem: *Concedimus tibi Titio Clerico Italo pensionem centum ducatorum super fructibus Decanatus Toletani; queres clericum Hispanum, ut teneat illam in persona sua.* Itatradit Paris. *loc. cit.* Azor *loc. cit. q. 6.* Porro, dum (ut fieri consuevit, ne gratia pensionis evanescat morte Fiduciarii) simul cum reservatione pensionis concessa facultas eam transferendi Reservatario incurrente periculo vitae, Fiduciarii, penes quem est jus ipsum pensionis, & non Commodatarii esse, pensionem transferre (intellige, in alium Fiduciarium) tradit *cit. q. 7.* Azor. Unde etiam, si dictus Fiduciarius eam transferre nollet, Commodatarius eam transferre nequibit, ut *ibid.* Azor. Videtur tamen stante hac sententià Fiduciarius ille, si id instante vitae periculo nollet, cogi posse ad hoc per Superiorem, ne per ejus malitiam fraudetur Commodatarius.

4. Respondeo ad secundum primò: Pensio extinguitur, & omnino cessat per mortem dicti commodatarii, seu illius, ad cuius commodum servit, & reservata est pensio, esto supervivat fiduciarius ille, in cuius caput seu personam reservata pensio; cum pensio huic facta tota sit respectiva ad utilitatem tertii, nempe commodatarii illius, ac proinde hac utilitate cessante, cessat pensio. Castrop. *loc. cit.* Garc. *loc. cit. n. 263.* dicens, sic servare styllum & Rotam, cujus plures pro hoc *ibidem* refert Decisiones, praecipue in *Hispal. pens. 15. Octob. 1571.* quam recitat *ibid. n. 266. & n. 267.* dicit approbatam vivae vocis oraculo à Gregor. XIII. 29. Nov. 1573. Card. de Luc. *cit. d. 73. n. 10.* Lott. *l. 1. q. 36. n. 97.* qui etiam addit; hinc cum dicti commodatarii morte evanescere omnes obligationes ad favorem Reservatarii, cujus actio propterea maneat elisa, Tamen si Rota aliàs in eadem *Hispalensi* contrarium, ut refert Garc. *loc. cit. n. 265.* resolvisset, nempe non extingui per obitum illius commodatarii, si ille alium nominaverit in commoditate, vel in alium eam transtulit, etiam sine aliqua solennitate, & solenni translatione per Reservatarium facienda in ejus vita.

5. Respondeo ad secundum secundò: Si ille, in cuius commodum reservata pensio, hoc suum commodum in alium transtulit (quod eum posse, etiam incio & invito Reservatario fiduciario, cum sic non pensionem, sed suum commodum transferat, tenet Azor *p. 2. l. 8. c. 8. q. 8.* Paris. *l. 6. q. 4. n. 63.* testans sic responsuram Rota) & dein decedat, pensionem non extinguit; eò quod jus pensionis remaneat penes fiduciarium illum, tradit *ibidem* Azor.

Questio 662. An, & qualiter per mortem dicti Fiduciarii, in cuius caput reservata pensio; item per mortem personae illius contemplatae, seu Commodatarii extingatur obligatio schedula seu camporis; dum nimirum ob commodiorem ac faciliorem exactionem talis pensionis fiduciaria solet ultra obligationem solvendi pensionem, quam faciunt provisum de beneficio, dari quoque schedula bancaria idonei alicujus mercatoris obligantis se (& quidem frequentius pro solutione duodecim terminorum, seu sex annorum)

Ec 2

ad